

Els “Cristians Alemanys” (5), Víctimes de les falses aparences

Dij, 18/04/2019 per Guillem Correa

[Ventjol suau](#)

Les falses aparences no solament són enganyoses sinó que una vegada has caigut en el parany no pots corregir les conseqüències de les teves decisions.

Les falses aparences acostumen a tenir inicialment tan bona acollida perquè hi ha persones que hi troben respostes als desitjos més íntims del seu cor.

Tanmateix, cal tenir en compte que la majoria dels grans desastres que la humanitat s'ha infringit a ella mateixa s'ha sustentat en falses aparences.

Una de les víctimes d'aquestes falses aparences va ser el pastor luterà Martín Niemöller.

Niemöller va ser un dels molts pastors que, de bona fe, va creure que la victòria política del nazisme produiria un avivament espiritual a Alemanya per al qual havia estat pregant durant tants anys.

No va trigar gaire temps en passar de l'entusiasme a sentir-se enganyat. Aquest desengany el va girar en contra Hitler.

Quan encara no s'havia desenganyat del tot Niemöller va ser un dels pastors que va impulsar “La Lliga d'emergència” (recordem que aquesta lliga es va fundar el 1933 com una declaració contra els “Cristians alemanys”, partidaris del règim nazi, a la que s'hi van adherir més de 6.000 pastores).

Els alemanys se sentien ferits pel tracte humiliant de què havien estat objecte després de la seva derrota a la Primera Guerra Mundial. La majoria d'alemanys no solament veia les nacions vencedores com a països extractius, sinó que per a ells la “Lliga de les Nacions” (l'antecessora de l'actual Nacions Unides) era un fidel vassall dels vencedors.

Aquesta va ser la raó per la què junt a milers d'alemanys Niemöller se sentís reconfortat quan Hitler va anunciar que Alemanya es retiraria de la “Lliga de les Nacions”.

Tal va ser el seu entusiasme que en nom de “La Lliga d'emergència” va enviar un telegrama a Hitler felicitant-lo per la seva decisió. No es va limitar a felicitar-lo sinó que a més li va jurar lleialtat tant personal com en nom de tots els pastors que representava: finalment Alemanya estava posant les coses al seu lloc a nivell mundial i els alemanys se sentien orgullosos dels seus dirigents polítics.

Així opinava Niemöller la veu del qual representava a milers d'alemanys.

No tothom veia les coses de la mateixa manera al si de la cristiandat. Bonhoeffer, junt amb molts altres pastors, es van sentir descoratjats per la posició que Niemöller estava prenent en front del règim nazi. No s'adonava del que hi havia

darrere.

Niemöller encara diferenciava la seva obstinació de desbancar del seu lloc al Bisbe Müller, representant de “Els Cristians Alemanys”, de la necessitat d’oposar-se obertament al règim feixista.

Bonhoeffer ho veia d’una altra manera. Es va referir a Niemöller en termes molt durs. Va arribar a dir: “els ingenus i somiadors idealistes com Niemöller segueixen pensant que són els veritables nacionalsocialistes i, potser, sigui la benvolent providència qui els manté sota l’encanteri d’aquesta falsa il·lusió”.

Les falses aparences havien enganyat i encisat a molts.

Malgrat aquestes contradiccions internes l’oposició de l’Església Confessant al règim nazi va continuar.

Per tal d’aconseguir el seu propòsit un grup de destacats pastors va poder entrevistar-se amb Hitler el 25 de gener de 1934. Tots esperaven que, com a conseqüència de la seva trobada, Hitler desautoritzaria el Bisbe Müller. Però, el resultat va ser exactament contrari al que havien pretès i encara molt pitjor. El pastor Martín Niemöller va ser qui en va sortir més malparat.

Niemöller era, en aquest moment, el pastor més pronazi de l’Església Confessant però això no l’impedia de prendre distància del règim i fins i tot fer broma sobre los esdeveniments del moment. El que no sabia Niemöller era que el seu telèfon estava intervingut i que els seus comentaris sarcàstics arribaven a les oïdes de Hitler mateix.

El Führer va tenir molt present els sarcasmes de Niemöller al llarg de tota l’entrevista manifestant obertament el seu enuig i la seva animadversió.

Tractant de calmar la duresa de les paraules que Hitler els estava dirigint, Niemöller li va obrir el seu cor i li va dir: “Però si tots estem entusiasmats amb el Tercer Reich”. I el Führer li va replicar, entre altres coses: “Vostès limitin-se a ocupar-se dels seus sermons”.

En aquest moment alguna cosa es va trencar a l’interior de Niemöller.

El més important de l’entrevista, i el resultat de la mateixa, no va ser que el Bisbe Müller havia sortit indemne de l’ofensiva que l’Església Confessant havia llençat contra ell, sinó que el pastor Martín Niemöller es va adonar que havia estat creient en una falsa aparença.

Aquest desengany el va portar a ser un dels impulsors de l’Església Confessant. El seu compromís el va portar a encarregar a Bonhoeffer la posada en marxa i la direcció d’un Seminari Pastoral del Sínode de l’Església Confessant. Quan a la primavera de l’any 1936 l’Església Confessant va preparar un document adreçat a Hitler, en què es criticava deliberadament la política del règim nazi contra els jueus, a Niemöller no li va faltar valor per ser un dels signants de la protesta.

Tanta oposició va ser contrarestada pel règim.

L’any 1937 els nazis van passar a l’acció contra l’Església Confessant. Entre pastores i laics destacats d’aquesta Església aquell any van ser arrestades més de

800 persones.

El diumenge 27 de juny de 1937 el pastor Martín Niemöller va predicar públicament per última vegada. El dijous d'aquella mateixa setmana va ser arrestat. Del seu darrer sermó cal destacar les següents paraules: "No estem disposats a guardar silenci a instàncies de l'home quan Déu ens ordena parlar".

Va haver de pagar un preu molt alt per les seves paraules i pel seu compromís cristià.

El pastor Martín Niemöller va estar vuit anys en camps de concentració amb l'honor de ser "presoner personal d'Adolf Hitler".

Niemöller va escriure els següents versos -que molts d'altres atribueixen, sense raó, a d'altres autors-:

Primer van venir pels socialistes, i jo no vaig dir res,

perquè no era socialista.

Després van venir pels sindicalistes i jo no vaig dir res,

perquè no era sindicalista.

Després van venir pels jueus, i jo no vaig dir res,

perquè no era jueu.

Després van venir per mi

i, en aquell moment, no quedava ningú que digués res.